

— Стягнення заборгованості, що випливає з відносин, пов'язаних з авторським правом.

— Стягнення заборгованості з батьків або осіб, що їх замінюють, за утримання дітей у закладах освіти.

— Стягнення заборгованості з батьків або осіб, що їх замінюють, за утримання дітей і підлітків в загальноосвітніх школах і професійно-технічних училищах соціальної реабілітації.

— Стягнення за диспашею.

— Стягнення заборгованості з військовослужбовців, звільнених із військової служби, і військовозобов'язаних після закінчення зборів.

— Повернення об'єкта лізингу.

— Стягнення заборгованості з орендної плати за користування державним та комунальним майном;

— Стягнення заборгованості за вексями, опротестованими нотаріусами в установленому законом порядку.

— Стягнення заборгованості за аграрними розписками.

— Стягнення заборгованості з виплати дивідендів.

Натомість, як свідчить поширена практика, виконавчі написи вчиняються на анкетах, на заявах про здійснення банківського обслуговування, на копіях (а не оригіналах) документів, договорах, на яких відсутній підпис особи-боржника, інших документах, відсутніх у Переліку.

Саме тому виникають думки, що в сучасних умовах виконавчий напис нотаріуса все частіше стає не способом захисту суб'єктивних цивільних прав, а класичним видом зловживання суб'єктивними цивільними правами, як з боку стягувача, так і з боку нотаріуса. А в окремих випадках такі зловживання стають підставами для позбавлення ліцензії на зайняття нотаріальною діяльністю або навіть кримінальним злочином.

Ключові слова: виконавчий напис нотаріуса, захист цивільних прав нотаріусом, безспірність, нотаріальний акт, виконавчий документ.

Ключевые слова: исполнительная надпись нотариуса, защита гражданских прав нотариусом, безспорность, нотариальный акт, исполнительный документ.

Key words: executive inscription of the notary, protection of civil rights by a notary, indisputability, notarial deed, executive document.

АДАМОВА ОЛЕНА СЕМЕНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент*

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ОСОБИСТОСТІ ЮРИСТА НА ВІДНОСИНИ В БІЗНЕСІ

Відносин (ставлення) особистості до навколишньої дійсності організуються в складну стійку структуру, змістовні особливості якої виступають найважливішими характеристиками психологічного складу

особистості – її спрямованості. Важливою особливістю психологічних відносин є їхня обумовленість попереднім життєвим досвідом особистості і тими об'єктивними зв'язками, які складаються у неї з об'єктами відносин і суб'єктивним відображенням яких є психологічні відносини. Особливого значення набувають психологічні характеристики особистості юриста (як професіонала) в контексті правовідносин щодо бізнесу.

Зокрема, існує ряд загальноновживаних при психологічному аналізі класифікацій відносин. Такі класифікації можуть будуватися на основі трьох сутнісних компонентів відносини: когнітивному, емоційному і мотиваційно-поведінковому. Хоча всі ці компоненти утворюють нерозривну єдність і взаємопов'язані, з метою аналізу можна навести класифікацію, засновану на кожному з компонентів.

I. Класифікація відносин – когнітивний компонент.

Відносини особистості є відносинами до всієї майбутньої і пізнаваної дійсності. При аналізі змісту відносин їх можна диференціювати рівно настільки, наскільки аналіз диференціює дійсність, навколишню до особистості, на окремі її елементи. Кожне відношення, що виділяється при психологічному аналізі цілісної особистості, спрямоване на певний елемент дійсності. Саме в цьому сенсі можна говорити про відносини, пов'язані з окремими людьми, об'єктами, подіями, а також, в свою чергу, з їхніми окремими якостями, властивостями, сторонами.

Не можна дати вичерпну класифікацію відносин до дійсності, також як неможливо досить повно класифікувати саму дійсність. Однак психологічний аналіз показує, що можуть бути виділені найбільш істотні класи відносин:

1) відношення (ставлення) до суб'єкту:

- ставлення до себе;

- ставлення до інших (конкретних) людей: до сім'ї і найближчих родичів (мати, батько, брати, сестри, чоловік, дружина, діти); до найближчого оточення поза сім'єю (друзі, знайомі, сусіди та ін.); до оточуючих на роботі (співробітники, начальство, підлеглі, адміністрація та ін.); до оточення при інших формах соціального функціонування (шкільні вчителі дітей, лікарі, продавці та ін.);

- ставлення до соціальних груп, колективів, спільнот: професійних; соціальних; політичних; вікових; територіальних; етнічних тощо;

- ставлення до живого світу;

2) відношення (ставлення) до об'єктів:

- ставлення до оточуючих людину конкретних і узагальнених, природних і штучно споруджених конструкцій, наприклад: до їжі, до предметів домашнього ужитку, до одягу, до оселі, до транспорту, до району проживання і ін.;

- відношення до подій (як у власному житті, так і житті інших конкретних людей; до подій в живій та неживій природі);

- ставлення до окремих конкретних подій у власному житті: закінчення школи, народження дитини, смерть близької людини, переїзд в інший будинок або місто, вихід на пенсію, конфлікт і ін.;

- ставлення до узагальнених подій у власному житті і житті інших людей, адже важливим принципом узагальнення подій при аналізі системи відносин виступає характер функціонування людей; на підставі цього принципу виділяються відношення до видів фізіологічного функціонування і до видів соціального функціонування.

Класифікації відносин на основі когнітивного компонента до різних елементів дійсності, виконані при психологічному аналізі відносин, є найбільш поширеними. У той же час вони, звичайно, не вичерпують усього різноманіття можливих класифікацій того ж роду. Кожна така класифікація повинна бути виправдана метою і умовами психологічного дослідження.

II. Класифікація відносин – емоційний компонент.

Емоційний компонент може бути охарактеризований і класифікований так, як можуть бути охарактеризовані і класифіковані емоції, почуття. При цьому використовуються ті чи інші сучасні їх класифікації, обрані в залежності від цілей, що стоять перед дослідженням. До найбільш істотних таких класифікацій відноситься розподіл відносин по загальній спрямованості їхнього емоційного компонента – на позитивні, нейтральні, негативні і позитивно-негативні (суперечливі). Емоційна сторона відносин може бути охарактеризована за допомогою всіх існуючих понять, які використовуються для опису всієї повноти емоційної і чуттєвої життя людини.

III. Класифікація відносин – мотиваційно-поведінковий (вольовий) компонент.

Розкриваючи психологічний сенс цього компонента відносин, в літературі автори визначають його як джерело суб'єктивної активності і залучав для його смислового розкриття такі психологічні категорії, як мотив, увага, воля. Відповідно до цього відношення можуть бути класифіковані на основі характеристик цих психологічних понять. До такого роду класифікацій можуть ставитися підрозділи відносин на: ініціативні – неініціативні, уважні – неуважні, вольові – невольові, активні – пасивні, нав'язні – ненав'язні, залежні – незалежні, конформні – неконформні тощо. В цілому можна відзначити, що класифікації відносин, що ґрунтуються на мотиваційно-поведінковому компоненті, ще недостатньо розроблені

Отже, можна зробити висновок, що психологічні відносини розглядаються як соціально-психологічні характеристики суб'єктів різних видів життєдіяльності, що представляють собою емоційно забарвлені уявлення і оцінки, об'єктами яких виступають зовнішні умови життєдіяльності та активності суб'єкта, характеристики самої активності і її суб'єктів, представники різних соціальних груп, з якими вони (суб'єкти відносин) пов'язані різними видами взаємодії. Психологічні відносини являють собою динамічні характеристики індивідуальної і групової свідомості суб'єктів, в яких представлений часовий континуум зміни умов і характеру активності і які самі характеризуються поєднанням стійкості і мінливості в часі в зв'язку з соціальними змінами, що відбуваються. Простір психологічних відносин особистості включає в себе психологічні відносини до різних об'єктів і явищ навколишнього світу,

до інших людей, з якими особистість пов'язана тими чи іншими видами взаємодії, ставлення до самого себе. Концепція психологічних відносин індивідуальних і групових суб'єктів спільної життєдіяльності дозволяє розглядати і досліджувати психологічні відносини людини, який є онтологічно єдиним носієм (суб'єктом) цих відносин, на різних рівнях. На внутрішньоособистісному рівні вони розглядаються як психологічні відносини конкретної особистості, індивідуального суб'єкта відносин. На міжособистісному рівні вони розглядаються як відносини між особистостями, що характеризуються схожістю або відмінностями їхніх психологічних відносин. На міжгруповому рівні вони розглядаються як відносини між особистостями як представниками різних соціальних груп, які відрізняються, в тому числі, їхніми психологічними відносинами до значних сторін спільної життєдіяльності. Існує ряд загальноновживаних при психологічному аналізі класифікацій відносин. Такі класифікації можуть будуватися на основі трьох сутнісних компонентів відносини: когнітивному, емоційному і мотиваційно-поведінковому.

Ключові слова: емоційний інтелект, юрист, психологічна характеристика, бізнес.

Ключевые слова: эмоциональный интеллект, юрист, психологическая характеристика, бизнес.

Key words: emotional intelligence, lawyer, psychological characteristics, business.

БЕРНАЗ-ЛУКАВЕЦЬКА ОЛЕНА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ОМБУДСМЕНА В УКРАЇНІ

Стрімкий розвиток високих технологій та швидко змінюючи запити споживачів, застосування нових фінансових інструментів, зростаючий рівень надання транскордонних фінансових послуг – все це сприяє збільшенню числа споживачів, які, вступаючи в правовідносини з фінансовими організаціями, не завжди адекватно оцінюють прийняті на себе зобов'язання.

Зростання заборгованості по кредитах може спровокувати проблеми, пов'язані з врегулюванням правовідносин між фінансовими організаціями, що здійснюють видачу таких кредитів, і споживачами (фізичними особами).

Тобто ми бачимо, що споживачам фінансових продуктів та послуг потрібна уповноважена особа чи механізм, які будуть здатні забезпечити захист їх інтересів при врегулюванні суперечок. Такий механізм повинен ґрунтуватися на неупередженості та незалежності, що